

Předseda Rady
Českého telekomunikačního úřadu
Ing. Mgr. Jaromír Novák

Praha 16. října 2014
Čj. ČTÚ-59 158/2014-606/IV.vyř.
Přílohy

Vážený pane předsedo,

dovolte, abych se na Vás obrátil s následujícím zásadním problémem týkajícím se návrhu zákona, kterým se mění zákon č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o elektronických komunikacích), ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 29/2000 Sb., o poštovních službách a o změně některých zákonů (zákon o poštovních službách), ve znění pozdějších předpisů, vedeného Senátem jako **senátní tisk č. 358**. Konkrétně jde o problematiku zajištění řádné transpozice požadavků evropského práva, zde čl. 20 odst. 2 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2002/22/ES o univerzální službě a právech uživatelů týkajících se sítí a služeb elektronických komunikací (směrnice o univerzální službě), ve znění směrnice 2009/136/ES, v rámci ustanovení § 63 odst. 6 zákona o elektronických komunikacích. Pro úplnost uvádím, že projednávání senátního tisku č. 358 by mělo být zahájeno dne 20. října 2014 na schůzi Výboru pro hospodářství, zemědělství a dopravu, a dále by mělo pokračovat dne 21. října 2014 schůzí Výboru pro územní rozvoj, veřejnou správu a životní prostředí. Ke konečnému schválení je návrh zákona zařazen na 26. schůzi Senátu, která začíná dne 22. října 2014.

Předmětný návrh zákona byl do Senátu postoupen po projednání Poslaneckou sněmovnou, kde byl veden jako sněmovní tisk č. 135. V rámci projednávání tohoto sněmovního tisku byl Poslaneckou sněmovnou přijat pozměňovací návrh, kterým byl do návrhu zákona začleněn jako nový novelizační bod č. 4, jímž se mění ustanovení § 63 odst. 6 zákona o elektronických komunikacích.

Podle daného návrhu by ustanovení § 63 odst. 6 zákona o elektronických komunikacích mělo nově znít:

„(6) Podnikatel poskytující veřejně dostupnou službu elektronických komunikací nebo zajišťující připojení k veřejné komunikační síti je povinen nejméně 1 měsíc před nabytím účinnosti změny smlouvy uveřejnit informaci o této změně v každé své provozovně a způsobem umožňujícím dálkový přístup. Zároveň je podnikatel povinen **informovat účastníka o uveřejnění**. Pokud se **jedná o podstatnou změnu smlouvy vedoucí ke zhoršení postavení účastníka**, je podnikatel povinen prokazatelně informovat účastníka, **jehož smlouva obsahuje ustanovení o úhradě v případě ukončení smlouvy před uplynutím doby trvání**, na kterou je smlouva uzavřena, rovněž o jeho právu ukončit smlouvu ke dni nabytí účinnosti změny, a to bez této úhrady, jestliže nové podmínky nebude účastník akceptovat. Informaci je podnikatel povinen poskytnout účastníkovi způsobem, který si účastník zvolil pro zasílání vyúčtování. Právo ukončit smlouvu podle tohoto ustanovení nevzniká, pokud dojde ke změně smlouvy na základě změny právní úpravy nebo v případě změny smlouvy podle odstavce 5.“.

Tato změna se však jeví jako značně problematická, když současným zněním ustanovení § 63 odst. 6 zákona o elektronických komunikacích je do právního řádu České republiky transponován čl. 20 odst. 2 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2002/22/ES o univerzální službě a právech uživatelů týkajících se sítí a služeb elektronických komunikací (směrnice o univerzální službě), ve znění směrnice 2009/136/ES, který zní:

„2. Členské státy zajistí, aby v případě, že podniky zajišťující síť nebo poskytující služby elektronických komunikací **navrhnou změny smluvních podmínek**, měli účastníci po oznámení takových změn **právo odstoupit od smlouvy bez jakéhokoliv postihu**. Nejpozději jeden měsíc před takovou změnou musí být účastníci odpovídajícím způsobem vyrozuměni a současně musí být **informováni o svém právu odstoupit od smlouvy bez jakéhokoliv postihu**, pokud nové podmínky nepřijmou. Členské státy zajistí, aby vnitrostátní regulační orgány mohly určit formát těchto oznámení.“.

Jakékoliv změny ustanovení § 63 odst. 6 zákona o elektronických komunikacích by tedy měly být primárně posuzovány z hlediska souladu s příslušnými požadavky evropského práva.

Jak vyplývá z výše citovaného čl. 20 odst. 2 směrnice o univerzální službě, je požadováno, aby členské státy zajistily existenci zákonné povinnosti příslušného podnikatele v elektronických komunikacích předem informovat účastníky služby elektronických

komunikací o jím chystané změně smluvních podmínek a současně je informovat o možnosti (právu účastníka) ukončit smlouvu, jejíž podmínky se takto mění, a to bez jakéhokoliv postihu, pokud s novými podmínkami účastník nebude souhlasit. Možnost ukončení smlouvy ze strany účastníka je směrnicí o univerzální službě dána pro případ jakékoliv změny smlouvy a za využití práva smlouvu ukončit nesmí být účastník ze strany podnikatele žádným způsobem postihován.

Ustanovení § 63 odst. 6 zákona o elektronických komunikacích nově formulované v rámci bodu 4 návrhu zákona, však svým obsahem těmto požadavkům směrnice zjevně nevyhovuje, když nejenže nepřipustně omezuje rozsah informační povinnosti podnikatelů vůči zákazníkům, ale zejména způsobem zásadně rozporným s požadavky směrnice o univerzální službě limituje případy, kdy by podle něj bylo možno smlouvu účastníkem bez postihu ukončit, a to pouze na případy, kdy se jedná o podstatnou změnu smlouvy vedoucí ke zhoršení postavení účastníka a současně jde o smlouvu, která obsahuje ustanovení o úhradě v případě ukončení smlouvy před uplynutím doby trvání, na kterou je smlouva uzavřena. Na ostatní případy by tedy v rozporu s požadavky směrnice o univerzální službě toto nové ustanovení zákona o elektrických komunikacích nedopadalo.

Český telekomunikační úřad (dále jen Úřad⁴⁾) je podle § 3 zákona o elektronických komunikacích, ústředním správním úřadem pro výkon státní správy ve věcech stanovených tímto zákonem, včetně regulace trhu a stanovování podmínek podnikání v oblasti elektronických komunikací a poštovních služeb. Současně je orgánem pověřeným dozorem nad ochranou spotřebitele ve smyslu zákona o elektronických komunikacích spolu se zákonem č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele, ve znění pozdějších předpisů. V rámci uvedených kompetencí se zabývá i otázkami týkajícími se uzavírání smluv na poskytování služeb elektronických komunikací, včetně příslušných smluvních podmínek a jejich naplňování. Za tímto účelem velmi pozorně sleduje právní úpravu týkající se dané oblasti, a proto identifikoval problém spojený s předmětným návrhem na změnu ustanovení § 63 odst. 6 zákona o elektronických komunikacích. O tomto problému se Úřad snažil v předchozí části legislativního procesu otevřeně informovat, dokonce Rada Českého telekomunikačního úřadu se svým dopisem čj. ČTÚ-56 186/2014-606 ze dne 12. září 2014 obrátila s daným problémem na ministra průmyslu a obchodu (viz příloha č. 1).

Úřad rovněž upozorňoval, že tak zásadním způsobem provedená nesprávná transpozice evropského práva může mít za následek zahájení jednání Evropské komise (řízení o porušení

Smlouvy), které může, vzhledem k dopadům, skončit až uložením značné sankce České republiky. V tomto ohledu je třeba konstatovat, že na předmětný nesoulad § 63 odst. 6 zákona o elektronických komunikacích, ve znění návrhu předloženém jako senátní tisk č. 358, aktuálně zareagovala Evropská komise, když svým dopisem čj. DG CONNECT/B2/IM/vm ze dne 13. října 2014 (viz příloha č. 2), zahájila řízení v rámci systému EU Pilot (případ č. 6992/14/CNCT – posouzení souladu novely zákona č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích se směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2002/22/ES o univerzální službě a právech uživatelů týkajících se sítí a služeb elektronických komunikací).

Z obsahu vyjádření Evropské komise je zjevné, že tato nepovažuje navrhované znění, resp. změnu ustanovení § 63 odst. 6 zákona o elektronických komunikacích za souladnou s požadavky evropského práva (směrnice o univerzální službě) a žádá v tomto ohledu příslušné vysvětlení. Jako problematické Evropská komise vidí stejné části, na jaké v předchozím legislativním procesu upozorňoval Úřad, tedy nepřipustnou limitaci práv obsažených ve směrnici o univerzální službě, a to jak z hlediska zavedení výlučné podmínky změn „podstatných náležitostí smlouvy“, tak, že daným ustanovením zákona bude dáno aplikační omezení pouze na smlouvy obsahující ustanovení o úhradě v případě ukončení smlouvy před uplynutím doby trvání.

Přestože gestorem správné transpozice evropského práva v oblasti elektronických komunikací do právního řádu České republiky je primárně Ministerstvo průmyslu a obchodu, považuje Úřad, jakožto regulační a správní úřad, který se danou právní úpravou při své činnosti musí řídit a aplikovat ji způsobem souladným s evropským regulačním rámcem pro oblast elektronických komunikací, za nezbytné na tuto zásadní skutečnost upozornit. Současně považuje za potřebné akcentovat, že dané ustanovení zákona o elektronických komunikacích postihuje velkou skupinu osob, neboť dopadá na všechny účastníky služeb elektronických komunikací (tj. jak na spotřebitele, tak i na malé a střední podniky a další osoby, které mají uzavřeny smlouvy o poskytování veřejně dostupných služeb elektronických komunikací). Z tohoto důvodu zde vzniká značné riziko četných stížností a návrhů na řešení sporů v dané oblasti. Nelze opomenout ani případné žaloby, včetně možných požadavků vůči státu (České republice) na náhradu škody způsobené v důsledku nesprávné transpozice evropského práva.

Vážený pane předsedo, dovoluji si obrátit se na Vás jako na předsedu senátorského klubu se žádostí o zvážení dalších kroků v rámci projednávání předmětného návrhu zákona. I ve vazbě na procesy zahájené Evropskou komisí je zcela nezbytné, aby předmětný návrh

zákona, resp. jeho výše uvedená část byla opravdu odpovědně a důsledně projednána při zvážení všech námitek uplatněných Evropskou komisí, a dále i v kontextu faktických negativních dopadů spojených s případným přijetím dané změny do právního řádu České republiky. Úřad je připraven zapojit se se svými názory a zkušenostmi do takové diskuze či poskytnout v této věci jakoukoliv jinou součinnost.

S pozdravem

Ing. Mgr. Jaromír Novák v. r.

Vážený pan
Ing. Petr Vícha
předseda Senátorského klubu České strany sociálně demokratické
Senát Parlamentu České republiky
Praha

Vážený pan
Jaroslav Kubera
předseda Senátorského klubu Občanské demokratické strany
Senát Parlamentu České republiky
Praha

Vážený pan
Ing. Petr Šilar
předseda Klubu pro obnovu demokracie – KDU-ČSL a nezávislí
Senát Parlamentu České republiky
Praha

Vážený pan
Ing. Jan Veleba
předseda Senátorského klubu SPO+KSČM+Severočech
Senát Parlamentu České republiky
Praha

Vážený pan
Ing. Jan Horník
předseda Klubu starostové a Ostravak
Senát Parlamentu České republiky
Praha

Za správnost: JUDr. Vítězslav Stachovský, 16. 10. 2014

Vypraveno dne 16. 10. 2014